

Сію, вію, посіваю...

Є у нашого народу традиція готувати кутю. Кутя – їжа Богів. Колись наші предки готували її аж чотири рази на рік. Ми ж уже готуємо кутю лише на Різдвяні свята. Хіба може бути щось трепетніше, ніж бачити те, як найменший син у родині в новому горщику несе кутю на покуття. Яка ж то радість, якщо в «кубельце», зроблене із запашного сіна, де стояла кутя, вмоститься спати кіт. Значить буде в родині поповнення. А як приємно похачувати своєю кутею родичів, сусідів, колег по роботі, хрещених батьків.

А знаєте для чого ставлять Дідуха? Кілька житніх пучечків обв'язаних кольоровими стрічками або стеблинами, складених до купи у вичепурний сніп, котрий стоїть у хаті всі свята, за віруванням наших предків є покровителем роду, через нього здійснюється духовний зв'язок між предками й нащадками. Якщо родина поважає старших, береже пам'ять свого родоводу, шанується між собою, передає у спадок духовні обереги, то духи предків бережуть її від злих і недобрих сил, а на свята приходять жити в Дідух.

Хіба ви не хочете, щоб ваші близькі прожили з вами всі свята – лише у ці дні Бог відкриває небесні ворота і відпускає до нас наших рідних, які знайшли пристанище вже у світах інших? Ось так колись і ми повернемося сюди. Невже ж чи то син, чи то внук не дадуть притулку – не поставлять Дідуха? Ні, такого не буде ніколи. Ми вірили, віримо і будемо вірити у добру вічну Казку Життя і у кожному домі ставили, ставимо і будемо ставити Дідухів, перепоясаних перевеслом. Бо такі звичаї у нашого народу, бо так вже ведеться з діда-прадіда. А народне прислів'я твердить, що той, хто звичаїв своїх не знає, той шани в народі не має. Отож, шануймося! Не лише підіймаючи келих з міцними напоями...

Традиції святкування Різдва в Україні

Традиції – це те, що вирізняє нас серед усіх інших країн і робить неповторними. Ви однозначно чули про карнавали в Ріо-де-Жанейро чи Венеції, День святого Патріка в Ірландії. Такі традиції роблять ці країни унікальними. Те саме з нашими святами – чи то Різдво, Великдень, Івана Купала. Але чи знаємо ми свої власні традиції? Так, всі приблизно уявляють собі, як святкується Різдво в Україні – Свята вечерея, колядки, застілля, державні вихідні. Але кожному регіоні країни є свої особливості святкування, які склалися історично. Ми про них можемо навіть не підозрювати, але ці цікавинки, місцеві звичаї роблять той чи інший край особливим.

Різдво на Волині

На Волині по сьогодні збереглася давня назва Коляда, якою часто називають саме переддень Різдва, хоча побутує і більш сучасна назва Святвечір. Коляда починалася з першою зіркою, коли вся родина сідала за стіл вечеряти, причому перший це повинен був зробити господар, а за ним вже решта сім'ї. Розпочинали вечерю зазвичай з куті. Часто зустрічається звичай підкидання першої ложки куті до стелі, особливо у тих сім'ях, які мали бджіл – щоб більше меду давали. Культ предків по-своєму зберігся на Волині. Перед тим як сідати до святкового столу, господар дує на стілець, щоб здути душі померлих, які могли вже сісти за нього. Якщо в сім'ї протягом року хтось помирав, то йому ставлять окрему тарілку на стіл. Після вечір стіл не прибирають, а кутю кладуть на покуття – місце біля ікони в домі. Це для того, щоб душі предків могли прийти і повечеряти, коли господарі спатимуть. Старі жителі вірять, що якщо цього не зробити, то вночі їм снитимуться покійники. На Святий вечір колядки не співають і в гості не йдуть. Але споряджають дітей, щоб ті понесли вечерю хрещеним батькам. Всі народні гуляння відбуваються в день Різдва. Молодь ходить колядувати, влаштовує вертепи, а старші гостюють у близьких. Колядують також 8 січня, але не пізніше. Такі от українські різдвяні традиції!

Колоритне Різдво на Закарпатті

У найзахіднішій області України звичаї святкування Різдва доволі різноманітні. Тут переплелися гірські традиції бойків, лемків та гуцулів, угорські мотиви. Але в цілому святкування відбувається в той же спосіб, що і на решті території країни. На Закарпатті збереглася давня назва Корочун, яка означає переддень Різдва і дійшла до нас ще з язичницьких часів. Можливо, це завдяки тому, що ця ж назва побутує в сусідній Угорщині. Святковий калач на Закарпатті теж називають карачуном, або корочуном. Його випікають на три найбільші зимові свята і тримають на святковому столі. Вечеряти сідають з першою зіркою. Головною стравою на Закарпатті не обов'язково є кутя. Її варять в основному в гірських районах, а от на низині звичною є страва бобальки. Господині роблять тісто, яке потім кульками запікають і проварюють на парі, посипають маком чи горішками. З них в багатьох селах і

починається Свята вечерея. Що цікаво, цей звичай поширений також на Лемківщині. Пам'ять про предків на Закарпатті виражається по-своєму. Часто на підвіконня ставлять бокал вина, прикритий скибкою хліба. Таким чином сім'я запрошує померлих на Святий вечір. Колядувати в перший день Різдва ходять тільки хлопці, дівчата повинні допомагати дома. Другого дня вже й вони це можуть робити. Вертепи, які на Закарпатті називають бетлегемами, ходять третього дня. Для хлопців існують навіть окремі колядки, які вони співають неодруженим дівчатам, особливо тим, які подобаються найбільше.

Святкування Різдва на Поліссі

Звичаї Полісся виглядають незвичайними для нас. Тут не має обов'язкового припису щодо 12 страв. Готували хто скільки міг. Страви значно відрізнялися. Традиційна кутя раніше була ячмінною, і тільки багаті жителі могли дозволити собі пшеничну кутю з медом. Привертає увагу і різноманітність страв. Готували голій борщ, основою для якого служили білі гриби, розведені капустяною закваскою. На столі обов'язково повинні бути вареники з картоплею, пшеницею, квасолею. Унікальною стравою на Поліссі є бурда – її готують із розтертого та потім дещо обсмаженого конопляного насіння, потім туди додають чорницю і груші-дички. Взагалі груша відіграла важливу роль в поліському Різдві. Вона вважалася символом садовини, її потрібно було особливо доглядати. Господар напередодні Святвечора брав сніп соломи і давав його дітям, а ті повинні були нею обв'язати груші в саду. Соломою, як і всюди по країні, стелили під столом. Містичним звичаєм, який зберігся по сьогодні, залишається обряд з часником – його ставлять на краях столу, щоб не пускав злих духів до сім'ї і оберігав протягом року. Не забували поліщукі і про предків. На столах залишали кутю з ложками в ній, прикривали буханкою хліба і лягали спати. Вважалося, що в цей час померлі родичі повинні пригоститися стравою.

Різдвяні святкування на Буковині

Загалом буковинські традиції Різдва нагадують ті, що поширені по всій Україні. Але, звичайно, є свої особливості. Тут сідають вечеряти рано, щоб діти вночі не боялися колядувати, бо тут заведена коляда після Святвечора. Таким чином, колядування триває 3 дні – з 6 по 8 січня. Починається вечеря з підкидання першої ложки куті до стелі. При цьому господар проговорює те, що особливо потрібно в господарстві, – просить хорошого врожаю чи багато меду. На сході області повія звичай перевертати тарілку першої страви, яку з'їли. Це робиться для того, щоб квочки добре несли яйця і висиджували нових курчат. Як і всюди в Україні, не забували буковинці і про своїх померлих предків. Не можна було прибирати зі столу. Часто ставлять кутю на підвіконня, щоб покійникам було простіше нею поласувати. Не позбавлені обряди і містики – коли святкову свічку задували, слідкували, куди пошириться дим. Якщо вгору – то рік буде щедрим, а якщо в бік дверей, то варто чекати поповнення або гостей в новому році.

Вітаємо!

3 днем народження!

КОЗЛОВУ Ларису Григорівну – голову Кіровоградської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України

САДОМУ Валентину Станіславівну – голову Хмельницької обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України

3 ювілеєм!

ДЕМБИЦЬКУ Наталію Олександрівну – голову первинної профспілкової організації Львівського обласного лікарсько-фізкультурного диспансеру

ЗДИБЕЛЬ Лесю Василівну – скарбника первинної профспілкової організації КЗ ЛОР Будинок дитини № 2

КОПИЛЮКА Ігоря Йосиповича – голову первинної профспілкової організації Львівської обласної інфекційної клінічної лікарні

САРАХМАН Ярославу Ярославівну – скарбника Пустомитівської районної організації профспілки працівників охорони здоров'я України

Хай Вас зіграє любов близьких людей, буде надійною підтримка колег, частіше посміхається доля, на душі буде світло й радісно.

Вітаємо з нагородою!

Наприкінці року голова ЛОДА Олег Синютка вручив державні нагороди громадським діячам, працівникам галузей охорони здоров'я, культури, архітектури та сільського господарства.

Відповідно до Указу за значний особистий внесок у державне будівництво, соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток Української держави, активну громадсько-політичну діяльність, вагомий трудовий досягнення та багаторічну сумлінну працю нагороджено чимало діячів Львівщини. Серед них є і наш колега – медик:

Орденем "За заслуги" III ступеня нагороджено завідувача відділення с.Н.Міятин обласного комунального закладу Львівської обласної ради "Львівський обласний клінічний наркологічний диспансер" Юрія Карвацького

Вітаємо з ювілеєм!

У грудні виповнилося **60 років** з дня народження лікаря-методиста Львівського обласного медичного інформаційно-аналітичного центру

Ковалю Володимира Миколайовича.

Колектив від щирого серця вітає ювіляра. Бажаємо міцного здоров'я, небесної благодаті, миру, радості, успіхів у роботі та довгих років життя.

Є ювілеї і свята різні,
Та одна з найкращих дат,
Коли вітають друзі й рідні,
І Вам минає 60!
Бо 60 – це сила й мудрість,
Та й досвід, кажуть, не малий,

Повага вдома, серед друзів,
Любов і шана від дітей!
Прийміть від нас вітання щирі,
Хай обминає Вас журба,
Хай кожен день несе віднині
Для Вас міх щастя і добра!